

Nr 101

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avstående i visst fall av allmänna arvsfonden tillfallen kvarlåtenskap; given Stockholms slott den 1 mars 1957.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen hemställes om riksdagens medgivande att till arrendatorn Alrik Klasson avstå en tredjedel av allmänna arvsfonden efter hemmansägaren Simon Valfrid Johansson från Nävrekärr i Tegneby kommun tillfallen kvarlåtenskap.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars 1957.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, HEDLUND, PERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, NÄSGÅRD, KLING, ELIASSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om avstående i visst fall av allmänna arvsfonden tillfallen kvarlåtenskap och anför därvid följande.

Hemmansägaren Simon Valfrid Johansson från Nävrekärr i Tegneby kommun, född den 6 februari 1873, avled den 10 april 1955 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 132 972 kronor 70 öre.

Hos Kungl. Maj:t har advokaten Harald Gjöthlén, Stenungsund, såsom ombud för arrendatorn Alrik Klasson, Helgeröd, Resteröd, anhållit, att den allmänna arvsfonden efter Johansson tillfallna kvarlåtenskapen måtte helt eller delvis avstås till Klasson.

Till stöd för ansökningen har anförts, att Klasson, som är född den 3 mars 1924, vore son utom äktenskap till Simon Valfrid Johanssons år 1940 avlidne broder Johan Adolf Johansson. Faderskapet hade fastställts genom utslag den 25 september 1924 av vederbörande häradsrätt. Enligt bouppteckningen efter Klassons fader utgjorde behållningen i boet 27 528 kronor. Förenämnda bröder Johan Adolf och Simon Valfrid Johansson hade jämte en tredje broder, Olof Anton Johansson, avliden år 1943, efter sina föräldrars död sammanlevt i oskiftat bo, vari ingick vissa jordbruksfastigheter, samt i tur och ordning ärvt varandra. Simon Valfrid Johanssons tillgångar utgjordes således till väsentlig del av egendom, som Klassons fader efterlämnat. Sedan brodern Olof Anton Johansson avlidit kunde Simon Valfrid Johansson icke längre sköta jordbruket själv utan lät — enligt arrendekontrakt den 1 april 1944 — brorsonen jämte dennes moder övertaga brukningen av fastigheterna mot att han själv erhöll fritt vivre, skötsel och vård. Förhållandet mellan Klasson och farbrodern hade varit det allra bästa, vilket jämväl bestyrktes av vid vederbörande häradsrätt anställda vittnesförhör. I samband med att Klasson — efter 5—6 års uppskov — måste fullgöra sin värnpliktstjänstgöring lämnade han arrendet. — Slutligen har åberopats ifrågasatt lagstiftning om utomäktenskapliga barns likställighet i arvshänseende med barn inom äktenskap.

Av sedermera till finansdepartementet inkommen utredning framgår, att Klasson uppehållit förbindelsen med farbrodern även efter det han frånträtt arrendet och därvid besökt farbrodern ett flertal gånger under tiden intill dennes död.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, som inhämtat yttranden från gode mannen för allmänna arvsfonden och vederbörande landsfiskal, har anfört, att en tredjedel av Simon Valfrid Johanssons kvarlåtenskap finge anses härröra från Klassons fader. Under hänsynstagande härtill samt till Klassons omvårdnad av farbrodern under många år ävensom till det goda förhållandet dem emellan, tillstyrker länsstyrelsen, att hälften av den arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen avstås till Klasson.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har — under framhållande att av utredningen i ärendet framginge, att Klasson levde i blygsamma ekonomiska förhållanden samt att han stått den avlidne i livstiden nära — funnit billighets-skäl föreligga för att åtminstone viss del av kvarlåtenskapen avstodes till förmån för Klasson. Beträffande storleken av denna del ansåge ämbetet att, då en avsevärd del av den avlidnes kvarlåtenskap tillfallit honom i arv efter Klassons fader, ett motsvarande belopp skulle kunna avstås till Klasson. Omförmälda arv torde med därtill lagd förkovran kunna anses motsvara en tredjedel av kvarlåtenskapen.

Av handlingarna i ärendet framgår, att Klasson år 1956 taxerades till statlig inkomstskatt för en beskattningsbar inkomst av 2 610 kronor.

Departementschefen. Av utredningen i ärendet framgår, att Klasson stått sin farbroder Simon Valfrid Johansson nära såväl under den tid han arrenderat dennes fastigheter som under tiden därefter intill farbroderns död samt att Klasson befinner sig i små ekonomiska omständigheter. Billighets-skäl talar således för att viss del av kvarlåtenskapen efter Simon Valfrid Johansson avstås till förmån för Klasson. Beträffande storleken av denna del ansluter jag mig till kammaradvokatfiskalsämbetets förslag att en tredjedel av kvarlåtenskapen avstås.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att medgiva, att av den allmänna arvsfonden efter hemmansägaren Simon Valfrid Johansson från Tegneby kommun tillfallna kvarlåtenskapen en tredjedel må avstås till arrendatorn Alrik Klasson.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Sven Rydén